

ses kiállítással jelenik meg, a hasonfajú külföldi termékekkel minden tekintetben ki fogja állani a versenyt. Nem kétkedünk tehát, hogy t. szaktársaink szívesen fognak előnyt adni ennek amazok felett, annyival is inkább, mert egyesületünk áldozatkészsége folytán az előfizetési feltételek is a lehető legmértékeltetbben vannak megállapítva.

Az Országos Erdészeti-Egyesület tagjai ugyanis példányonként *1 forintért*, nem tagok a *kiállítási árért* szerezhetik meg az „Erdészeti Zsebnaptárt.”

Miután az utóbb említett kiállítási árt e lapok útján csak később fogjuk közölhetni, azon tisztelt előfizetők, kik egyesületünknek nem tagjai, megrendeléseiket egyszerű levelező lapon tehetik meg, azon felhatalmazással, hogy a naptárt annak idejében posta-utánvét mellett küldhessük meg, míg ellenben az Országos Erdészeti-Egyesület t. tagjai legcélszerűbben 1 forintos postautalvánnyal fizethetnek elő.

Budapesten, 1881. évi július 25.

Horváth Sándor,
egyleti titkár.

Vidéki levelek.

I.

Gödöllőn, 1881. június 24-én.

Tekintetes Szerkesztő Ur! A vidéki levelezők sorába lépve, legyen szabad t. szaktársaimnak becses figyelmébe és utánzásra ajánlanom a gödöllői erdőhivatal kerületében Kallina Károly erdőmester ur által behozott és évek óta divó azon szokást, mely szerint az erdőgondnokságok működéséről meggyőződést szerzendő, nemcsak maga járja be az egyes erdőgondnokságok kerületeit, de ezen évenkint egyszer eszközölt bejárást összes tiszti személyzetének jelenlétében teszi meg. A résztvevőkre nemcsak hogy tanulságos az egyes erdőrészek ilyen bejárása, hol az eszmék kölcsönös kicserélésére legtöbb,

s helyszini megbeszélés folytán annál érdekesebb alkalom nyujtatik; de másrésről a szétszórtan lakó erdészeti tisztviselőknek alkalma nyilik a collegialitás ápolására is, a mely hogy szakunknak csak előnyére válhatik, alig szükséges fejtegetnem, hisz az egyesült közreműködés mindig sikeresebb volt mint az erdők szétforgácsolása.

Hogy az egyes ilyen, a szak érdekében eszközölt erdőrészek bejárása barátságos kirándulássá, s a mennyiben az nyáron történik, majálissá, nevezzük erdészeti majálissá válik, az szintén nagyon természetes, hisz itt találkozik a többnyire elszigetelten lakó erdész nemcsak ember-, de egyuttal szaktársaival is, s mi csoda, ha ilyenkor jó napra virradunk.

De térjünk át a gödöllői erdészeti majálisokra.

Nagyon csalódnak t. szaktársaim, ha talán azt hiszik, hogy itt zene viszi a főszerepet, sőt állítom, hogy ez rendszeren el szokott maradni; az erdészeti majálisok, midőn az egyes erdőgondnokságok vágásainak, értvényeinek és faiskoláinak megtekintésével foglalkozunk, fő jellege az, hogy a meglátogatott szaktárs és vendégei meggyőződjenek a lefolyt év munkálkodásának sikeréről, s az eszmék kölcsönös kicserélése által jelöljék meg azon utat, melyen haladva, szakunk felvirágzásán tettel kell munkálkodnunk, vagy — hiszen emberi dolog — netaláni sikertelenség esetén a helyszínén tanulmányozzák a bajt, igyekezzenek azt elhárítani, vagy más irányban próbálni szerencsét. Míg a meglátogatott erdésznek ilyenkor alkalma nyilik magát kitüntethetni, addig másrészt sokkal tanulságosabb, különösen ránk a fiatalabbakra nézve az, a miről hazánk édes földjén szemmel győződünk meg, mint a mit — tisztelet és becsület neki — a német nagy erdészeti irodalomból tanulhatunk, már azért is, hogy az ember a tapasztaltakat sokkal tovább és élénkebben tartja emlékezetében, mint az olvasottakat.

Engedjék meg t. szaktársaim, hogy türelmüket próbára állítsam, midőn egy ily f. évben tett kirándulás leírását megkísérlem.

Juniushó 18-ára volt kitűzve a sziget-monostori értvények, a bogdányi cserkéregyhántás és a Visegrád-Nagymaros környékének tervezett begyalogolása. Ezen kirándulás Kallina Károly erdőmester ur vezetése mellett Gödöllőről indult ki, s

részt vett azon a tiszti személyzet legnagyobb része és a gödöllői cs. kir. vadászmester ur.

A szigetmonostori, az udvari vadászatok tekintetéből fáczánosnak berendezett erdőbirtokra érve, szemügyre vettük a futóhomok megkötése és befásítása érdekében évek hosszú során át tett munkálatokat. A homok a szerint, a mint többé-kevésbé futó, mesterséges vagy kisebb élő akác s sövényekkel, a csendesebb talaju pedig akác ültönczökkel köttetett meg, melyek közé fekete fenyő ültönczökkel tett kísérletek, tekintve a talaj silányságát, igen jó eredményt mutatnak s bátran állithatni, hogy a talaj megkötöttén, az az erdő részére máris meghódított. Egyes jobb helyek és pihentebb talaj beerdősítése mezőgazdaságilag eszközöltetik, midőn rozsszal tölgyemakk, zabbal pedig fekete fenyőmag hozotik föld alá, mely ertvény sikeréről eddig még szólni nem lehet, mert az csak a múlt tavaszon eszközöltetett, a fenyő szebben kelt, mint a tölgy. Kapás növényeket tenyészthető talajon akác- és tölgy-ültönczökkel tételnek kísérletek, s a mennyiben az akácznál a megkapáltatás a földolog, az ertvény sikerültnek mondható. A legrégebb ertés 14 éves s nem teljesen zárt, de a megelégedést teljesen kiérdemlő fekete fenyő állapot képez.

Ezek megtekintése után éjjeli tanyánkra, a sziget-monostori erdővédi lakhoz érve, szerény társaságunk Illés Nándor erdőfelügyelő, Hantos János főerdőmester és Rutska Ti-vadar erdőtitkár urakkal szaporodott. A jó kedv el nem maradt, hiszen majálison voltunk, s tekintve a futóhomok befásításánál elért eredményt, buslakodásra legkisebb okunk sem volt.

Többé-kevésbé kipihenve fáradalmainkat, másnap korán reggel a kis Dunán átkelve, a bogdányi pagonyt látogattuk meg, megszemlélve az utunkba eső fővárosi koczka-kövezet forrását képező, Wallenfeld Károly által bérelt bogdányi kőbányát, hol tiszteletünkre három nagy lövéssel tiszteletet gerjesztő szikladarabokat sok ezer éves nyugalomból légbe röpítettek. A munka folyamát megnézve, tikkasztó hőségben folytattuk utunkat, mely a bogdányi tarvágásokhoz és a nem teljesen eredményes tölgy ültetéshez vezetett, és végre a cserkéreghántást tekintettük meg, mely tárgy további fejtege-

tését ez uttal mellőzve, röviden csak annyit jegyzek meg, hogy a kéreg a vállalkozó által termeltetik, a ki a lehántott 1 ürméter dorongfa után 90 krt fizet az erdőhivatal pénztárába.

A bogdányi erdőgondnokságnál töltött 2—3 órai pihenés után Visegrádra rándulva ki, a lepenczpataki csemetekertet és a közeli erdőrészeket néztük meg, honnan Visegrádra visszatérve, egy nem erdészeti tárgyat — hiszen majális volt — a gyönyörű fekvésű visegrádi várromokat és a híres Mátyás forrást látogattuk meg.

Az estét Bogdányban, mint Wallenfeld kőbánya bérlő ur vendégei töltők, s másnap reggel a nagymarosi erdőségeket jártuk be, hol a vadászmeister ur a pagonyt udvari vadászatokra való berendezhetése céljából tanulmányozta, de úgy látszik, hogy a pagony elszigeteltetési nehézségek miatt aligha fog e célra alkalmasnak nyilváníthatni. Nekünk erdészeknek volt alkalmunk tapasztalni, hogy az utóbbi években behozott fokozatos felújító vágások sokkal reményteljesebb serdényt nevelnek, mint a régiebb szerencsétlen tarvágások.

Végre még megjegyzem, hogy a gödöllői kerület pagonyainak bejárása juliushó végére vagy aug. hó elejére fog kitüzetni, a midőn már a tavasszal eszközölt ertvények a nyár tikkasztó hevével megmérkőzve, mesterük ügyessége mellett tanuskodhatnak.

K. Gy. m. k. erdőgyakornok.

II.

Podszpadi, 1881. június 10-én.

Tisztelt Szerkesztő Ur! A midőn két hiúz egy törbeni fogásáról volt szerencsém jelenteni, azon reményt fejeztem ki, hogy a megmaradt harmadik társat is, ezen sorsban szeretném részesíteni. Május 2-án reményem beteljesült. De szabadjon nekem ezen esetet körülményesen leírni, reményem, hogy ebbeli tapasztalataim ismertetése által hasznát veendik azok, kiknek erdeikben ezen fenevad garázdálkodik.

Áprilisban igen kedvezőtlen időjárás volt hiúzt üzni, és annak második felében, a déli lejtőkről, s az alantabb fekvő területekről a hó leolvadt s vége lett minden nyomozásnak.

De bérceinken az még nem ideje a tavaszodásnak, s már április 28. és 29-én folytonosan és sűrűen havazott, úgy annyira, hogy 30-án reggel majd egy félméternyi magas hó

borította a földet. A nap borult, de csendes volt, s be sem vártam őreimet, de indultam Javorina felé.

Alig mentem vagy 300 lépést, már a hiúz nyomára jöttem, ki Melivreahtól a mocsárokra, s alig 200 lépést feljebb vissza váltott Malivrchbe.

Hazasiettem, bevárva őreimet, s azok közül hármát, a legügyesebb zergehajtókat, a hiúz nyomai után küldtem, mivel azon gondolatra jöttem, hogy ha a hiúz nőstény, talán már valahol fiai is lehetnek, de őreim minden erőfeszítés daczára nem követhették a nyomokat, mert a hiúz még a henyefenyőn túl a kősziklába ment.

Nagszerű május 1-je volt, gyönyörű tiszta éggel; a bérczek s az erdő vakító fehérbe öltözve, milliárdnyi csillag ragyogását tüntették elő, midőn a nap fényes sugarait rájuk vetette, mely mintegy meglepetve megállani látszott utjában, hogy május 1-én egy szál zöld füvet sem láthat.

De nem czéлом esetelni a természet magasztos tüneményeit, de űzni a hiúzt.

Reggel korán jelenti egyik öröm, hogy a hiúz megint a javorinai uton oda s vissza váltott. Azonnal elindultunk s a nyomokat visszajárva, követtük a mocsárokba, s alig haladtunk vagy 200 lépést, s előttünk feküdt egy capitális őzbak.

Az őzbak oly szépen s ügyesen volt takarójával befödve, hogy első pillanatra azt hívé, hogy meg sincs kezdve, s pedig sokkal nagyobb fele már fel volt emésztve. 3 tányér vasat felállítottam, s május 2-án viradóra a hiúz fogva volt. A darab nőstény példány, s éppen oly méretű, mint az előbbeni, csak $\frac{1}{2}$ kilóval nehezebb, de nem volt fias.

Ezen esetből tökéletesen meggyőződtem, hogy a hiúz prédájára addig jár, mig azt fel nem emészti, s csak azt fel kell találni; törbe könnyen fogható, mert szaglása nagyon gyenge, s falánksága nagy.

Végül még vagyok bátor felemlíteni, hogy a hiúz prédájára semmiféle állatot jönni nem tapasztaltam, pedig mint az első esetnél majd 2 hónapig kint voltak a maradványok, s ahoz sem róka, sem nyest még messziről sem közeledett.

Különböző tisztelettel maradtam

Füzy Alajos.